

TISKOPISY V NEMOCENSKÉM POJIŠTĚNÍ

Mgr. VÍT HULEC

Od 1. 9. 2020 platí povinnost předkládat vybrané předepsané tiskopisy v nemocenském pojištění pouze v elektronické podobě.

Dne 20. 5. 2020 schválil Parlament České republiky zákon č. 255/2020 Sb., o snížení penále z pojistného na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti placeného zaměstnavateli jako poplatníky v souvislosti s mimořádnými opatřeními při epidemii v roce 2020 a o změně některých zákonů. Zákon byl projednáván ve stavu legislativní nouze, jeho hlavním účelem bylo reagovat v oblasti odvodu pojistného na sociální zabezpečení na situaci podnikatelských subjektů, na které plošně negativně dopadla omezující opatření přijatá v rámci vyhlášeného nouzového stavu v souvislosti se vznikem a rozšířením onemocnění COVID-19 způsobeného novým koronavirem SARS-CoV-2.

Uvedená právní úprava však kromě možnosti odložení platby pojistného na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti zavádí také povinné elektronické podání některých tiskopisů jak z oblastí pojistného na sociální zabezpečení (tiskopis „Přehled o výši pojistného“, poprvé se povinně elektronicky předkládá již za červen 2020), tak nemocenského nebo důchodového pojištění (tiskopis „Evidenční list důchodového pojištění“, povinnost jeho elektronického předkládání je účinná od 1. 9. 2020). V následujícím textu se budeme zabývat pouze tiskopisy v nemocenském pojištění.

Výlučně podávání tiskopisů v elektronické podobě není věcí zcela novou. Zaměstnavatelé již v tomto režimu fungují v návaznosti na zavedení eNeschopenky od začátku roku 2020, kdy mají stanoveno, že *podklady pro výpočet nemocenského a údaje o způsobu výplaty mzdy, platu nebo odměny zaměstnavatel zasílá okresní správě sociálního zabezpečení neprodleně po uplynutí prvních 14 dnů trvání dočasné pracovní neschopnosti v elektronické podobě na elektronickou adresu určenou okresní správou sociálního zabezpečení.*

Nyní se právní úprava s cílem dalšího zrychlení a zefektivnění přenosu informací pro provádění nemocenského a důchodového pojištění rozšiřuje jednak o povinnou elektronizaci zasílání podkladů pro výpočet i zbylých dávek nemocenského pojištění, jednak se povinně elektronizuje i přihlašování a odhlašování zaměstnanců k pojištění. Smysl je zřejmý – jestliže již zaměstnavatel v části dávkové agendy povinně elektronicky komunikuje, není pro něj zatěžující rozšíření povinnosti i na ostatní dávky. Naopak se tím odstraňuje do určité míry nelogická dvojkolejnost v právní úpravě. Stejně tak je logický i další krok spočívající v povinném elektronickém přihlašování a odhlašování zaměstnanců, jehož cílem je, aby se do registru pojištěnců co nejdříve dostala informace o pojistném vztahu zaměstnance (a dříve a pružněji bylo možné zpracovat i jeho případné dávky nebo poskytnout informace ze systému eNeschopenky)

a aby tato informace již v základu byla odeslána v určité struktuře umožňující další efektivní práci a eliminaci chyb.

V oblasti nemocenského pojištění se tedy jedná o povinné elektronické podání následujících dvou tiskopisů. Oba se zasílají prostřednictvím služeb e-Podání ČSSZ, a to ve formátu XML. Služby e-Podání jsou k dispozici jak pro podání s uznávaným elektronickým podpisem, tak pro podání do datové schránky (bližší informace jsou uvedeny na internetových stránkách ČSSZ / ePortálu ČSSZ).

Oznámení o nástupu do zaměstnání / skončení doby zaměstnání

Zaměstnavatel je povinen oznámit okresní správě sociálního zabezpečení nově v elektronické podobě na elektronickou adresu určenou touto správou na uvedeném předepsaném tiskopisu den nástupu zaměstnance do zaměstnání, které mu založilo účast na pojištění, a den skončení doby zaměstnání.

Zaměstnavatel tak musí učinit nejpozději do 8 kalendářních dnů ode dne nástupu do zaměstnání nebo skončení doby zaměstnání (byla navrhována i lhůta kratší, nakonec však zůstala nezměněna). U zaměstnanců, jejichž zaměstnání je zaměstnáním malého rozsahu, a zaměstnanců činných na základě dohody o provedení práce se lhůta pro oznamování také nezměnila. Stejná pravidla platí i pro oznamování zahájení nebo skončení výkonu práce na území ČR v případě smluvních zaměstnanců.

Příloha k žádosti o dávku

Zaměstnavatel je povinen podklady pro výpočet dávek nemocenského pojištění zasílat pomocí uvedeného tiskopisu v elektronické podobě nově u všech dávek nemocenského pojištění (nejen u nemocenského), a to na elektronickou adresu určenou okresní správou sociálního zabezpečení.

Pro úplnost dodáváme, že tiskopisy žádostí o dávky, které zaměstnavatel převzal od svých zaměstnanců, a další dávkové podklady (např. k exekčním srážkám) lze zasílat stejně jako dosud:

- v papírové podobě na adresu příslušné OSSZ,
- do datové schránky příslušné OSSZ (podklady k těmto zaměstnancům pokud možno společně v jedné datové zprávě),
- na elektronickou adresu podatelny příslušné OSSZ s uznávaným elektronickým podpisem či pečeti.

Na závěr pro úplnost uvedme, že právní úprava pamatuje i na situaci, kdy zaměstnavatel nemůže z prokazatelných objektivních technických důvodů postupovat elektronicky. Potom je možné, aby tiskopis zaslal v písemné podobě na příslušnou správu sociálního zabezpečení a uvedl důvod tohoto postupu (to je povinné). Opět jde o princip, který je zaměstnavatelům již znám z oblasti eNeschopenky. ■

Autor je pracovníkem ČSSZ, odboru nemocenského pojištění zaměstnanců.

